

Inspiration til formulering af hørings svar

Ståsted for arbejdet med mental sundhed i Børn og Unge

Nedenstående skema med refleksionsspørgsmål kan bruges som afsæt for jeres hørings svar. Skemaet kan bruges som hjælp til jeres drøftelse af hørings materialet og i formuleringen af jeres hørings svar. Refleksionsspørgsmålene er vejledende og blot til inspiration. Når I skriver jeres hørings svar, kan I vælge at skrive ind i skemaet, hvis det giver mening for jer. Indhold og form på jeres hørings svar er selvfølgelig helt frivilligt, og materialet skal forstås som inspiration og hjælp til dem, der ønsker det.

Hørings svar skal indsendes via høringsportalen: [Høringer | Høringsportalen - Aarhus kommune](#), hvor I finder høringen "Ståsted for arbejdet med mental sundhed".

Ståsted for arbejdet med mental sundhed	Hørings svar
<p><i>Hvilke bemærkninger har I til ståstedet, herunder:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Børne- og ungesynet</i> ● <i>Betydning for pædagogikken</i> ● <i>De tre bærende elementer:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Fællesskaber</i> ○ <i>Bevægelse</i> ○ <i>Forældresamarbejde</i> ● <i>Andet / Yderligere</i> 	<p>Teaterhuset Filuren er en selvejende kulturinstitution med både et professionelt producerende børne/ungdomsteater og en stor pædagogisk afdeling, der rummer et fritidstilbud, en talentlinje og Filuren i Skolen (Filurens CompetenceCenter), som arbejder med teaterpædagogiske aktiviteter ud i skolen i skoletiden.</p> <p>Vi har i vores store pædagogiske afdeling berøring med mange børn og unge. Hvert år møder ca. 2000 skoleelever et teaterpædagogisk forløb i deres skoletid, og ca. 500 børn og unge går til teater eller dans på Filuren i deres fritid.</p> <p>Teaterhuset Filuren hilser det meget velkommen, at B&U sætter fokus på børn og unges mentale sundhed, trivsel og livsmestring, da vi i vores pædagogiske arbejde oplever et stort behov for et øget fokus på netop dette og samtidig mener, at vi med vores teaterpædagogiske tilgang har rigtigt meget at byde ind med netop på dette felt.</p> <p>Det børne- og ungesyn, som beskrives i Ståstedet og de betydninger, dette sætter for den pædagogiske retning, kan vi også støtte fuldt op om, og det ligger helt i tråd med det mindset, som er base for vores pædagogiske aktiviteter.</p> <p>Skabende, kreative teaterpædagogiske aktiviteter bygger altid på at skabe rum for deltagelse og medbestemmelse, og teaterpædagogens fornemmeste opgave er netop at skabe rammer og igangsætte øvelser, som muliggør, at den enkelte - med netop sit afsæt - kan bringe sig selv bedst muligt i spil og bidrage og bruge sig selv bedst muligt i et skabende meningsfyldt fællesskab med andre.</p> <p>Yderligere underbygger vores egen praksiserfaring og forskningen – bl.a. Lars Geer Hammershøjs forskning i forbindelse med projektet LEGEKUNST –, at</p>

	<p>teaterpædagogisk aktivitet ikke alene styrker børns relationelle kompetencer, men det tilbyder også et rum for dannelse, et rum hvor man kan lege med overskridelsen af egen oplevelse af verden, idet man gennem legen ind i det fiktive univers får mulighed for at prøve sig selv af på nye måder og derefter vende hjem til sig selv igen lidt klogere på verden og sine egne værdier.</p> <p>Lige så vigtigt er det, at den teaterpædagogiske tilgang bringer kroppen og sanserne på banen på lige fod med hovedet. Skal man arbejde med gode fællesskaber, personlig udvikling og livsmestring, er det godt med samtaler og italesættelse af egne og fælles værdier og spilleregler for socialt samvær. Men man må bare ikke glemme, at socialt samvær, gode fællesskaber og god kommunikation handler om så meget mere end ord, og at der findes lag i vores sociale interaktion, som vi kun kommunikerer via krop og sansning, og som vi end ikke altid er bevidste om. Vi mærker og sanser langt mere i samvær med andre mennesker, end vi verbalt kan udtrykke, og mange impulser når vi end ikke at bevidstgøre i vores relationelle interaktion med andre. Men når vi arbejder teater-/dramapædagogisk får både hoved, krop og sanser lov til at tale lige højt, og vi kan få nuancer med i vores udforskning og undersøgelse af, hvem vi selv er, og hvordan vi bedst indgår i meningsfulde fællesskaber med respekt for både os selv og de andre.</p>
<p>Oversigt over idéer til handlinger</p>	<p>Hørings svar</p>
<p><i>Hvad tænker I, der skal til for at styrke børn og unges mentale sundhed, trivsel og livsmestring, både personligt og i de fællesskaber de indgår i?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Tænker I, at nogle af de skitserede idéer er bedre end andre?</i> ● <i>Har I yderligere idéer til handlinger eller indsatser?</i> 	<p>Teaterhuset Filuren I Skolen har siden 2014 arbejdet målrettet med at bruge teater/drama/dansepædagogik som læringstilgang på aarhusianske skoler. Vi er blevet opmærksomme på, at vores tilgang er et stærkt redskab i arbejdet med trivsel og dannelse af gode sociale relationer og robuste klassefællesskaber. Teaterpædagogik faciliterer et rum, hvor eleverne gennem rammesat leg og kreativ udfoldelse kommer til orde med krop og sanser. Et rum hvori eleverne erfarer, træner og styrker deres evne til empati og i at indgå positivt i sociale fællesskaber. Inden for legens og fiktionens ramme får de mulighed for at øve sig på virkeligheden uden at slå sig på den.</p> <p>Vi har ligeledes i samarbejdet med skoleledelser, lærere og AKT-vejledere erfaret, at det særligt er i de strukturelle overgange i skiftet fra 0. til 1. klasse (lærerskift) og fra 3. til 4. klasse (hvor de mister klassepædagog-funktionen), at det sociale/relationelle miljø i en elevgruppe bliver udfordret. Desværre ser vi også, at når klassens sociale miljø bliver sat</p>

	<p>under pres, er det de mest udsatte, der lider mest, og som kommer i risiko for at blive ekskluderet af fællesskabet.</p> <p>Teaterhuset Filuren I Skolen ønsker at bidrage til en imødegåelse af disse udfordringer, og nedenstående er vores bud på en helt konkret praksisindsats, som vi i samarbejde med B&U kunne ønske at iværksætte som et forpligtet længerevarende samarbejdsprojekt med udvalgte skoler i Aarhus Kommune.</p> <p>Teater og dans som vej til trivsel, dannelse og stærkere læringsfællesskaber</p> <p>Formål for indsatsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● At sætte fokus på klassefællesskabet ved at skabe rum for børnenes muligheder for at indgå i fællesskabsfremmende teaterpædagogiske aktiviteter, øvelser og lege på tværs af eksisterende grupperinger i klassen, hvor der samtidigt er fokus på social læring. ● At bruge teaterpædagogiske øvelser til at skærpe børnenes opmærksomhed på, at det ikke kun er de ord, vi siger til hinanden, som har betydning for, hvordan vi har det sammen. Vi siger en hel masse med vores krop, vores tonefald og udstråling, som vi tit slet ikke selv er klar over. ● At stille skarpt på nogle af de mange lag i vores kommunikation og søge at give børn og lærere/pædagoger et "fælles sprog/fælles referenceramme", som både børn og voksne kan anvende i samtaler og videre arbejde med det sociale liv i klassen. ● At give lærere/pædagoger/AKT-vejledere mulighed for at få adgang til og indblik i børnenes sociale liv gennem fokuserede observationer af børnegruppen under teaterpædagogens arbejde med eleverne. Et observationsrum med mulighed for, at lærere/pædagoger kan få et nyt og nuanceret blik på både enkelte elever og sociale mønstre i klassen. ● At bidrage til stærkere læringsfællesskaber omkring klassen/årgangen ved at facilitere rum for refleksion og samtale med fokus på trivsel, hvor både lærere, pædagoger og AKT-vejleder deltager. ● At tilbyde lærere/pædagoger/AKT-vejledere et 'bagkatalog' af forskellige enkelte
--	---

	<p>fællesskabsfremmende øvelser – kendt af børnene -, som de kan tage med sig ind i klasserummet og bruge i deres undervisning, i bevægelsesbåndet mv.</p> <p>Hvordan? Der sættes ind i forhold til de to ovenfor nævnte strukturelle overgange, og der arbejdes overordnet med følgende tre indsatser: 1. teaterpædagogiske forløb med eleverne; 2. stærkere læringsfællesskaber og 3. teaterpædagogisk opkvalificering af lærere/pædagoger og AKT-vejledere. Der arbejdes med følgende tiltag inden for disse tre indsatser:</p> <p><i>Teaterpædagogiske forløb med eleverne</i> Praxis-elevforløb varetaget af professionelle teaterpædagoger fra Teaterhuset Filuren I Skolen (forløb på 10 lektioner pr. klasse over fem uger).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Professionel skuespiller- og dansetræning rummer et væld af metoder og øvelser, der træner ens evne i at være sensitiv og lyttende overfor impulser fra såvel sig selv, den anden og det fysiske rum, som man indgår i. Disse træningsmetoder har vi transformeret til teaterpædagogiske øvelser og lege for skoleelever. Teaterfagligt trækker vi her primært på Michael Chekhovs psykofysiske træningsmetode for skuespilleren, danseteoretiker og koreograf Rudolf Labans bevægelseslære samt dansepædagog Ann Green Gilberts principper for dans og bevægelse. ● Vi fokuserer på at skabe et trygt læringsrum, hvor vi har det sjovt med hinanden, og hvor eleverne føler sig frie til i den legende fiktive rammesætning at undersøge, udforske, afprøve og blive bevidste om, hvor meget mere end ord, der hele tiden er på spil i det relationelle og i vores kommunikation med hinanden. ● I forløbene arbejder eleverne via æstetisk, kropslig, sanselig leg og træning med: <ul style="list-style-type: none"> ○ At tage og give en impuls – aktiv kropslig lytten. ○ At tilpasse og interagere egen kropslighed med andre og med rummet. ○ Tillid - base for at turde slippe ideer løs. ○ Kropssprog, mimik, attitude, udstråling - alle de nonverbale signaler vi altid og hele tiden udsender og afkoder i relation med andre. ○ Betoning – måden vi siger de ord på, vi siger til hinanden.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Samskabelse - at bygge på egne og andres ideer med respekt. <p>Stærkere læringsfællesskab</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Fokuseret observations- og refleksionsrum for de på skolen daglige faglige voksne omkring klassen/årgangen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Intromøde i årgangsteams: Her præsenteres forløbet og dets formål, og forventninger til lærernes deltagelse og implementering i hverdagen italesættes. Der drøftes desuden mulige tiltag inden forløbet, herunder udarbejdelse af sociogram, observationsguides mv. Her italesættes ligeledes enkeltbørn, der skal tages særlige hensyn til mv. ○ Sparringsmøder i klasseteams: De enkelte klasseteams på årgangen mødes løbende og drøfter og reflekterer over de iagttagelser, de gør sig af klassens og enkeltelevers sociale samspil og interageren under teaterpædagogens arbejde med klassen. Hvad er klassens/enkelte elever styrker og udfordringer? Hvilke nye og positive perspektiver kan der fremadrettet arbejdes med både med klassen som socialt system og med enkelte elever? ○ Evalueringsmøde i årgangsteams efter teaterpædagogens forløb med eleverne: Drøftelse af og indgåelse af aftaler om, hvilke – og på hvilken måde og tidspunkt - forløbets øvelser og aktiviteter kan leve videre og række ind i undervisningssammenhængen i de enkelte klasser? De enkelte deltagere er forinden blevet bedt om at reflektere over forløbets anvendelse i deres respektive klasse ud fra deres specifikke børnegruppe - refleksioner der italesættes på mødet via en runde, hvor alle får mulighed for at ytre sig. ○ Opfølgingsmøde i årgangsteams efter ca. 2 mdr.: Her er fokus på vidensdeling, hvor klasseteamsene hver især fortæller, hvordan de har arbejdet videre i klassesammenhængen efter forløbets afslutning og hvordan de tænker det ind fremadrettet.
--	--

- Evt. gøre brug af SNIP-SNAP-SNUDE fortællinger som redskab til løbende fastholdelse af observation, refleksioner, undringer og ideer til nye handlinger (dokumentations-/refleksionsform hentet fra det landsdækkende projekt LegeKunst ved Kulturprinsen i Viborg).

Faglig teaterpædagogisk opkvalificering af lærer/pædagoger og AKT-vejleder

- Lærer/pædagog workshop – workshop varetaget af teaterpædagogen, hvor lærere, pædagoger og AKT-vejleder klædes på til selv at kunne anvende øvelserne og legene fra teaterpædagogens praksisforløb med eleverne.
- Materialer som støtter de daglige voksne omkring elevgruppen i at fortsætte arbejdet med praksisøvelserne (f.eks. øvelsesbeskrivelser, videoinstruktioner, øvelseskort, musiklister m.m.)

For yderlig info kontakt:

Afdelingsleder af Teaterhuset Filuren I Skolen
Malene Hedetoft
mh@filuren.dk
30264339